68e J. — N° 25. Zaterdag 24 Juni 1922

REDACTIE
DRUK COLLÉE
— (Naam. Maatsch.) —
TONGEREN.
Abonnementsprijs fr. 7.50
Telefoon 12
15 centiemen het nummer.
Postcheks rekening n° 84855.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

AANKONDIGINGEN :
Voor de aankondigingen buiten de provinciën Limburg en Luik, wende men zich uitsluitend tot de *Agence Havas*, 13, Boulevard Adolphe Max, BRUSSEL ; 8, Place de la Bourse, PARIJS en 6, Bream's Buildings, LONDEN. E. C. 4.

TONGEREN. 24 JUNI 1922.

Naar den Haag
OF :
Een nieuwe Toren van Babel.

De grootmeesters van de groote Wereld zijn nu al vijf maal te samen geweest. Ze hebben zich neergezet op rijke kussens bij lange, groene tafels, en ze spraken iedere maal, heel gewichtig ('t waren immers groote menschen ?) :

« Laten we nu vrede stichten voor eeuwig ! »
Ze zeiden dat heel gewichtig, zonder lachen.
En toen bezagen ze malkaar.
En malkaar beziende schoten ze allen in een luiden lach.
En de president Luit-Joos zei : Niet lachen, Heeren, niet lachen a. u. b. !
— We hebben nog tijd genoeg om groen te lachen ! peisden de diplomaten, want de diplomaten zijn zeer slim
En de heeren hebben weken, weken lang gewikt, gewogen, en op 't schêen van de markt was alles te licht bevonden. De zaak bleef... neen, ze was nog erger dan ze was.
En thuis gekomen, kregen de groote heeren 'nen heelen hoop scheeve gezichten en heele, schotels interpellaties op hun maag.

* * *

Maar groote heeren geven zoo gauw den moed niet op.
Gaat 't de vijfde maal niet, dan de zesde ; zooniet de zevende, zooniet de achtste ; zooniet enz. De wereld is groot genoeg, en diplomaten sterven niet !
De groote koppen hebben nu de Vrede-Ster boven Den Haag gezien, in 't land van Water en Wind : En ze gaan, gaan !

* * *

Kent ge Jan Pimpelmans ?
Jan Pimpelmans kwam laatst thuis op 'nen laten avond, of liever op 'nen vroegen morgend. En trots al zijn lang zoeken, vond hij zijn huisdeur en zelfs het sleutelgat. In den gang brandde er nog een beetje licht.
Jan, als eene wijze echtgenoot ging stil, heel stil. « Geen slapende kasten wakker maken ! » hield Jan het met het spreekwoord.
En Pimpelmans hing zijn hoed aan den kapstok, tegen den muur. De hoed viel. Jan raapte hem op en hing hem weer aan den kapstok. De hoed viel. Jan raapte hem op en hing hem weer aan den kapstok. En den 6den keer al was zijn hoed opgeraapt, gehangen en weer gevallen. En toen sloeg Pimpelmans de daver om 't hart. Hij liet 'nen schreew, en riep : Betooverd !... 't spookt hier !...
Jan had zijn hoed gehangen aan den... schaduw van den kapstok.
En zoo is het met den vrede op de wereld. Ge moet hem hangen aan den Oppermeester zelf en niet aan de schaduw van menschelijke diplomatie... Want dan is hij betooverd, en — 't spookt !
Den echten vrede, ge moet hem niet gaan zoeken op de wereld van Beurs en Financie, van Imperialism en geheim Diplomatie ; maar bij Hem die gezegd heeft : Ik breng U den vrede, niet den vrede gelijk de wereld vrede geeft, maar gelijk ik vrede schenk.

* * *

Maar zeggen de hooge heeren, we kunnen Hem best missen ! En de Paus moet hier maar wegblijven ! zeggen ze. Geen pastoors hier, zeggen ze.
Dat is nu al vijf keeren dat ze dat gezegd hebben, — en vijf keeren op vijf, was 't een zeepblaas, een fiasko, een bankroet, eene O !

* * *

Wie doet er eens een goed werk en gaat er naar den Haag, en zegt er kort en goed :
« Mijne heeren !
De vrede zij U !
Wij hebben te kiezen : Goddelijken Vrede of menschelijken oorlog.
Sticht vrede ! Heel het menschdom snakt er heen. Maar vergeet nooit den betooverden hoed van Jan Pimpelmans !

Onthoudt het : Vrede is het groot lot van uw tombola ; vredeszedachten zijn de lotjes ; onder de duizenden lotjes is er maar één dat uitkomt op nummer één, en dat is de groote Vredesgedachte : God !
Drie machten beheerschen de wereld : Gotha, Ghetto en Golgotha ; Gotha, dat is de vuist, Ghetto, dat is het geld en Golgotha, dat is Christus die te Bethlehem den vrede bracht, en dien vrede bezegelde met zijn bloed.
En uwe vrede bezegelt ge met lak, ertzlak, en dat is oorlogswaar, camelotte !
Redeneert niet of gij de menschen en de wereld en de komende dingen meester zijt. God alleen kan wentelen op de woelige baren van de millioenen menschenzielen, en — boven blijven. Wat Hij al duizenden jaren kon zonder U, kunt gij niet zonder Hem !
Beter dan tweebond, driebond, volkerenbond zonder God is een vagabond met God !
En als ge de ster van Bethlehem niet wilt zien, Mijne Heeren, dan is het te vreezen dat ge andere sterren zult zien.
Dat is misschien niet heel diplomatiek gesproken, maar dat is toch klaar en waar !

Leest goede boeken

De klacht is dezer dagen weer eens opgeworpen, dat katholieke boeken toch zoo weinig gelezen worden.
Niet-katholieken lezen zoo goed als geen katholieke lectuur.
Dat is een onloochenbaar feit, dat wij betreuren kunnen, maar dat wij nooit zullen kunnen verhelpen.
De groote massa van hen, die buiten onze H. Kerk staat, neemt geen kennis van wat zich binnen ons heiligdom voordoet.
Maar hoe staat het met ons zelf, die kinderen des huizes zijn en die het geluk hebben, ledematen te zijn der katholieke Kerk.
Lezen wij katholieke boeken, echte degelijke katholieke boekes ?
Stellen wij belang in wat onze beste geesten in den rijkdom van hun overtuiging en wetenschap te boek stellen tot onze stichting en leering ?
Lezen wij ontwikkelende katholieke boeken, over godsdienstleer en apologie ? Lezen wij levens van heiligen en van groote figuren in onze katholieke Kerk, hebben wij smaak in ascetische lectuur ?
Hoevelen zijn er onder ons, die op deze vragen gerusteijk bevestigend zouden durven antwoorden ?...
We vreezen dat hun aantal niet groot zal zijn.
Wij vreezen, omdat telkens weer de ervaring uitwijst, dat ook op ons katholieken helaas zoo dikwijls de klacht toepasselijk is : wij lezen geen goede, geestverheffende, hartverwarmende, katholieke lectuur
Een katholiek boekhandelaar, die een lees bibliotheek exploiteert, schreef dezer dagen het volgende over de droevige ervaringen, door hem gedurende 15 jaar opgedaan :
« Echt katholieke lectuur (ik bedoel hier geen levens van Heiligen of wat daarmee kan worden gelijkgesteld, maar boeken van katholieke schrijvers) wordt door katholieken, ja zelfs ontwikkelde Katholieken zelden of nooit ter lezing gevraagd en wanneer men ze in den katalogis opneemt, hetgeen bijna met ieder pas verschenen boek geschiedt, kan men er vooruit op rekenen dat zulk een boek nooit zijn prijs zal opbrengen. Het lezende katholieke publiek vraagt het meest boeken van niet-katholieke schrijvers, die er, wat betreft godsdienst en zeden, juist even mee door kunnen en meermalen heb ik ondervonden, dat hetgeen bij mij niet ter lezing te bekomen was, door diezelfde degelijke katholieken ter lezing bij neutrale boekhandelaars werd gevraagd Jonge dames uit echt katholieke gezinnen ziet men met huurboeken beladen dergelijke winkels verlaten »...
Deze woorden bevatten een klacht, die, helaas, maar al te zeer gegrond is en 't is een droeve waarheid, die wij niet kunnen ontkennen.
Er wordt, helaas, aan goede lectuur zoo weinig versterkende kost door ons braaf katholiek volk verobberd.
En het gevolg kan niet uitblijven.
Wij zijn tegenover den tegenstander van onze katholieke levensbeginsels dikwijls droevig slecht onderlegd. Wij hebben te weinig katholiek levenssap, waardoor allerlei dwaalbegripden veel te gemakkelijk ingang vinden in ons hart.
We zijn niet slagvaardig genoeg om de aanvallen, die van alle kanten op ons worden gericht, af te weren.
We zijn niet in staat om als moderne apostelen zelf den aanval te ondernemen op de verderfelijke dwalingen van onzen tijd.
Waarom niet ? Er worden niet genoeg katholieke boeken gelezen.
Laat dat toch van ons niet langer getuigd kunnen worden
Laten wij, voor zoover, na de vervulling onzer beroepspliichten, de gelegenheid zich voordoet, onzen geest verrijken en ons hart verwarmen door uitsluitend katholieke, ontwikkelende lectuur.

BUITENLAND.

Engeland.

Een gelukkig mensch.

George Harris, een landbouwer uit Somerset, vertelde dezer dagen voor het kantongerecht waar hij moest verschijnen wegens een overtreding van de Corn Production Act, dat hij niet wist, wie den oorlog gewonnen had. Hij had er echter « wel eens iets over gehoord ». Harris kan lezen noch schrijven. Ik heb er nimmer tijd voor gehad, om dat te leeren, zeide de eenvoudige man.
Overigens verklaarde hij wel eens soldaten te hebben gesproken, die van het front teruggekomen waren, doch met welk land men toen eigenlijk in oorlog was, wist hij niet, en hij had er ook nimmer naar gevraagd.

Amerika.

Aan wie komt het goud van de « Lusitania » toe ?

Men weet dat de « Blakely » op weg is naar de plaats waar de « Lusitania » gezonken is om te beproeven het goud dat zich aan boord van het schip bevindt, boven te halen.
Thans wordt in Engeland tegen deze onderneming verzet aangeteekend.
De « Lusitania » is namelijk eigendom van de Liverpool en London War Risks Association, de verzekeringsmaatschappij, die in Januari een drie jaar geldige overeenkomst heeft gesloten met de Avrady Salvage and Towage Cy om het schip te lichten.
Deze laatste betwist nu den Amerikanen het recht om het goud uit de « Lusitania » te halen. Leavitt heeft verklaard dat hij, wanneer hem beletselen in den weg worden gelegd, een beroep zal doen op het Internationaal Bergingshof.
De « Blakely » wordt op 29 dezer bij Kinsale, waar de « Lusitania » getorpeerd, verwacht.

Rusland.

Menschenetery. — De hongersnood in Rusland neemt schrikwekkende uitbreiding en geeft aanleiding tot de gruwelijkste feiten, welke Rusland terugvoeren naar de eerste tijden der barbaarschheid. In de laatste zitting van het Pan-Russisch uitvoerend komiteit heeft men de bevestiging opgedaan dat de menschenetery in de districten Samara en Saratow schrikwekkende uitbreiding neemt. In het distrikt van Buzuluk zijn er meer dan 100 gevallen van menschenetery waargenomen geworden. In de zinneloosengestichten worden onder de zieken de vreeselijkste gevechten geleverd. Zij, die het ondersp it delven en vermoord worden, worden door de anderen opgeëten.

Duitschland.

Rond 135,000 arbeiders werkzaam in de Krupp fabrieken.

Men leest in de Parijzer « Matin » :
In 1914 werden er in de Krupp-fabrieken 77,000 arbeiders gebezigd.
Op het oogenblik werken er in dezelfde fabrieken 135 000 man.
Wat wordt er in die Krupp-fabrieken toch vervaardigd ? En waar gaat het naar toe ?

Het honorarium van den ex keizer voor zijn « Herinneringen ».

De directeur der Amerikaansche uitgevers firma Harper Brothers, die het recht van uitgave der herinneringen van den ex-keizer heeft verworven, vertoeft op het oogenblik te Berlijn.
De diplomatieke medewerker van de « B. Z. a. M. » had een onderhoud met hem Hij verklaarde, dat de keizer voor de publicatie in de bladen en in boekvorm een eerste honorarium van 250,000 dollar geniet. Voorts ontvangt hij een hoog percent van boekuitgave, dat misschien een half millioen dollar zal bedragen.
Dezelfde firma betaalde indertijd aan Ludendorff voor zijn gedenkschriften 40,000 dollar en 15 t. h. aandeel en aan Hindenburg 30,000 dollar en 15 t. h. aandeel.

Uruguay.

Aanslag op een aartsbisschop.

Mgr Aragone en een kerkganger gewond.

Men seint uit Montevideo :
Terwijl Mgr Aragone, aartsbisschop, in de hoofdkerk het woord Gods verkondigde, heeft een jonge anarchist, zekere Beninguc Herrera, van het dagblad « De Strijd » verschillende revolverschoten op hem gelost en den prelaat gekwetst.
Het verontwaardigde volk poogde den booswicht te lynchen Hij werd door de toegesnelde politie aangehouden.
Verschillende anarchisten die zich in den omtrek der hoofdkerk bevonden, werden insgelijks aangehouden.
Een persoon die zich in de kerk bevond, werd ernstig aan het gezicht gewond door een kogel, welke den jongen anarchist op den aartsbisschop afgevuurd had.

Gemengde berichten

In de Kamer.

Onze Kamer telt 186 volksvertegenwoordigers. 't Ware het onmogelijke vragen te eischen dat die heeren geregeld al de zittingen van het begin tot het einde bijwoonden : maar 't is een feit dat zij wat al te radicaal den brui geven van de kamerdebatten, die meestal gevoerd worden voor een vergadering van 20 tot 30 leden.
Verleden week moest een volksvertegenwoordiger het woord voeren ; maar gezien de zaal zoo goed als ledig was, vroeg hij den voorzitter voor wie hij nu eigenlijk spreken moest.
— Begin toch maar ! antwoordde heer Brunet.
Zijn woord was nog niet koud of de bevoegde minister trad binnen. En hij begon zijn speech.
Er waren toen juist drie leden aanwezig om de debatten te volgen, daaronder begrepen de minister.
Maar op 't einde van de maand als 't betaling is, ontbreekt geen enkele op 't tapp !.
We begrijpen niet waarom sommige menschen zich zooveel moeite getroosten om tot volksvertegenwoordiger aangesteld te worden, en, als zij hun doel bereikt hebben, zich zoo weinig bekreunen om het werkelijk te zijn.
Of liever, we willen het niet begrijpen...

Een plezierig Avontuur.

Een Hollander had over de grens een nieuw kostuum gekocht. Nadat het ingepakt was, nam hij het mede in den trein. Daar begaf hij zich, toen de trein in beweging was, naar het W. C., trok zijn oud pakje uit, en liet het door den koker naar beneden vallen. Toen hij echter zijn nieuw kostuum wilde aantrekken, kwam hij tot zijn grooten schrik tot de ontdekking, dat er bij dit pak geen broek was ! Gelukkig had hij ook een regenjas gekocht en deze trok hij aan. Van een meisje kreeg hij een paar dameskousen en zoo kwam hij over de grens. De douane stond gek te kijken toen de man aan den lijve werd onderzocht en bemerkte dat die man in zijn bloote billen op reis ging.

Wreede behandeling van een kind.

De Fransche politie is opnieuw een geval van een menschonteerende behandeling door ouders van een hunner kinderen op het spoor gekomen. Een zekere Pissot heeft een zoontje thans zeven jaar oud, uit zijn eerste huwelijk, vijf jaar lang in een krotkamertje gevangen gehouden. Verschillende geruchten omtrent het jongske waren in omloop, maar het juiste wist men er niet van, wijl niemand den knaap had gesproken, anderen beweerden hem wel eens in den tuin te hebben gezien.
Toevallig kwam enkele dagen geleden een verhuurder van ongemeubileerde woningen ten huize van Pissot. De bezoeker hoorde gesteun en geschrei van een klein kamertje uitkomen. Zich de geruchten herinnerend die over den kleinen jongen in omloop waren, waarschuwde de verhuurder de politie. Nog denzelfden middag kwam de policie in de woning van Pissot een onderzoek instellen. Na eenig zoeken werd een klein kamertje ontdekt. Bij opening kwam een afschuwelijken stank de politie te gemoet. Geheel de meubileering bestond uit een klein ijzeren ledikant met bed zonder lakens of dekens.
Aan het voeteinde van dit bed vond men, op de knietjes gezeten, de handjes samengevouwen en steunend op den rand van het ledikant een klein vormloos menschenlichaampje. Dat was het knaapje, geheel misvormd door de slagen, die het kind had ontvangen. De oorlellen waren buitengewoon groot, een gevolg van het vele trekken daaraan, terwijl smerige lompen ongetwijfeld reeds jaren den knaap bedekten.
De ouders werden vervolgens naar het policiebureel geleid, terwijl de jongen aan een dokter werdt toevertrouwd, die kon vaststellen dat de beenderen van armen en rug geheel misvormd waren door de brutale behandeling. De kleine voelt zich thans gelukkig. Hij krijgt geen slaag meer. Bij het verhoor hebben de ouders hun afschuwelijke misdaad nog niet bekend Zij beschuldigen elkander.

Een soupeerend spook.

Sedert drie nachten werd een zekere Mej. Daniel, te Parijs, gewekt door verdachte geluiden, alsof een spook in hare woning zijn intrek had genomen. Ten slotte begaf de bewoonster zich naar haar kamermeisje, wier kamer aan den anderen kant van het huis was gelegen.
— Spreek me er niet van, mevrouw, antwoordde het sidderende meisje, ik beef nog, gisteren avond heb ik het spook in de voorkamer gezien met een groot wit laken over het hoofd.
Mej. Daniel, zonder verder iets te zeggen, waarschuwde de politie en er kwam een inspecteur, om de dame tegen spoken te beschermen. Tegen middernacht hoorde de policieman inderdaad verdachte geruchten en geluiden uit de eetzaal. Hij begat er zich henen, keek door het sleutelgat, en wat zag hij ? Het spook zat aan tafel en was in gezelschap van de dienstbode, bezig met zijn souper.
Beiden werden daarop verzocht maar onmiddellijk te vertrekken.

Een Fransch Duitsche bijeenkomst te Berlijn.

In de zaal van den Rijksdag, door de Duitsche regeering ter beschikking van de inrichters gesteld, werd, door de zorgen van de « Ligue Française des droits de l'homme » en den « Bund Neues Vaterland », een Fransch-Duitsche bijeenkomst gehouden.
De voorzitter van den Rijksdag begroette de Franschen en moedigde ze uit de ziel van het Duitsche volk te leeren begrijpen ; hij wees er op, dat de Duitsche pers niet altijd de ware gevoelens van het Duitsche volk weergeeft.
Voerden verder het woord in een zin van verzoening en internationale verstandhouding, de Franschen : Buisson, voorzitter van voornoemde « Ligue Française », Basch en Bougsie, professoren aan de Sorbonne ; Renaudel, kamerlid ; de Duitschers : graaf von Gerlach, graaf Kessler en de professoren Einstein en Enstereich. Allen waren het eens, om de noodzakelijkheid van het herstel der in Frankrijk en België aangerichte schade te erkennen Graaf Kessler, voorzitter van den « Bund neues Vaterland », verklaarde, dat dit herstel een morreele plicht is, die door alle Duitschers wordt aanvaard.
De Fransche redenaars werden door de duizenden aanwezigen toegejuicht.

De negers van Australië.

Het schijnt dat de inboorlingen van Australië uitsterven en spoedig geheel van den aardbodem zullen verdwenen zijn. Terwijl de rasechte negers uitsterven, neemt het aantal halfbloeden aanmerkelijk toe.
Voor de overgebleven negers, wordt zorg gedragen door de Vereeniging tot bescherming van Inboorlingen.
De heer Charles Hedley, verbonden aan het Australisch Museum te Sydney, heeft verklaard dat de negers meer van de taal, sociale toestanden en godsdienst der Europeanen afwisten dan de Europeanen van de hunne.
Geen enkele instelling of vereeniging bemoeit zich met de ethnologie van Australië. Het primitieve leven van deze inboorlingen, dat zooveer gelijkt op dat van onze voorouders in het steenen tijdperk, bun diepgaande kennis van dieren en vogels, van planten en kruiden, hunne doelmatige wetgeving en teeken-taal, zullen volgens den heer Hedley verdwijnen zonder te zijn opgeteekend.

Vrees voor eene monarchistische staatsgreep in Duitschland.

In de Duitsche bladen is weer veel te doen over een nieuwe monarchistische beweging, die op het oogenblik over het ganscbe land zou worden op touw gezet. Vandaag staan de socialistische bladen vol alarmeerende berichten. De « Freiheit » vooral maakt zich ongerust en kondigt reeds een Bartholomeusnacht aan. Het blad beweert dat de talrijke feesten van militaire vergunningen, die den laatsten tijd plaats vonden een soort wapenschouw van de monarchistische krachten waren.
Het onafhankelijk orgaan ging zelfs nog verder, en betoogde dat de « Schupo » (soort politietroepen), reeds voor een staatsgreep gewonnen zou zijn.
Op alle departementen zou koortsachtig aan het herstel van de monarchie worden gearbeid. Vooral op het departement van verdediging zijn de aanhangers van het oude regiem druk in de weer.
Alle reactionaire organisaties zouden op 24 Juni den Johannisnacht, het beslissende parol ontvangen. De « Freiheit » roept de republikeinen op om op hun hoede te zijn. De strijd en het bloedvergieten zullen erger zijn dan in Januari 1919. Zonder mededoogen zullen de militaristen ditmaal tegen de leiders der socialistische partijen optreden.
De « Vorwärts » is niet zoo ongerust. Dit blad geeft onder andere een besluit weer van den partijraad van de sociaal-democraten, dat meedeelt, dat het nationaal verbond van Duitsche officieren den 28 Juni, groote militaristische en monarchistische betoogingen denkt in te richten, zoogenaamd om te protesteeren tegen de bewering van Duitschlands schuld aan den oorlog.
De sociaal-democratische partijleiders geven hun aanhangers den raad overal waar dergelijke monarchistische betoogingen plaats vinden, tegenbetoogingen te organiseeren.
De socialistische bladen verwekken eenigzins den indruk alsof er een onmiddellijk gevaar voor de deur staat en een nieuwe staatsgreep der rechterzijde Duitschland bedreigt.
In regeeringskringen en ook op het Berlijnsche hoofdkommissariat van politie, beweert men dat de « Freiheit » overdrijft. Wel verwacht men op 28 Juni, den verjaardag van de ondertekening van het verdrag van Versailles, groote nationalistische betoogingen, die dan onvermijdelijk tegenbetoogingen zullen uitlokken.
In bevoegde kringen ziet men natuurlijk ook wel in, dat dergelijke betoogingen en tegenbetoogingen gebeurlijk ernstige incidenten ten gevolge zouden kunnen hebben. Men vermoedt ook dat eenige raddraaiers van de uiterste rechterzijde weer in actie zijn getreden, maar men kan niet gelooven, dat er reeds van een goed georganiseerde monarchistische beweging sprake zou zijn.
Men ontkent in deze kringen overigens niet dat een groot gedeelte der officieren monarchistisch gezind is, maar de meerderheid der agenten is republikeinsch, en de regeering rekent op den steun van deze manschappen voor het geval er een poging tot herstel der monarchie door de uiterst rechtsche radicale elementen zou worden ondernomen.

MENGELWERK VAN « *DE POSTRIJDER* »

— 36 —

LAMBRECHT VAN LOO

(VERVOLG).

— Maar heer Lambrecht, sprak hij, indien gij die baan hier te Gent kondet vinden, zoudt gij ons nog willen verlaten ?
Lambrecht overdacht zich eenige stonden.
— In dat geval neen, antwoorde hij. Dan bleef ik liever hier.
— Hoor dan, vervolgde Jakob, ik ga u een voorstel doen. Gij weet hoe de Duitschers ons hier van uit hunne burcht teisteren. Wij moeten gestadig op onze hoede zijn. Goed en dapper krijgsvolk is voor ons onontbeerlijk. Twee onzer hoofdmannen zijn verledene week onder het staal der vijanden gevallen. Wilt gij de plaats van een hunner vervangen ? Sinds de heldhaftige verdediging van uw slot zijt gij overal bekend als dapper en niet onervaren in de krijgskunst. Daarbij ik tel hier veel vrienden en veel Gentsche koop'ieden zijn u en uwe voorouders, voor bewezen diensten, veel dank verschuldigd.
Indien gij wilt, verantwoord ik u dat gij de plaats bekomen zult.
— O heer Lambrecht, riep vrouw Utenhove, neen, zulk voorstel kunt gij van de hand niet wijten. Denk aan uwe jonge vrouw ! Wilt gij haar ver van haar vaderland in vreemde streken slepen ? Niet waar Godelieve, gij bleeft liever bij ons ?
Godelieve glimlachte :
— Ik moet mij jonnen vooral waar mijn echtgenoot gaat, antwoordde zij bedaard en eenvoudig.
Katharina zag haar boos en verwijtend aan, terwijl Lambrecht en Jakob om de bezorgdheid der goede vrouw zaten te glimlachen.
Nochtans, na eenige stonden overwegens aanvaardde Lambrecht het voorstel van zijnen vriend, tot groot genoegen der minzame burgers.
's Anderdaags reeds, ging heer Utenhove bij al zijne magen en kennissen om hunne hulp ten gunste van den heer van Wortegem in te roepen. De Utenhove's waren zeer machtig en daarbij volksliefend. Jakob lukte in zijne pogingen zonder groote moeite, en Lambrecht werd aan het hoofd gesteld van een aanzienlijk deel der Gentsche krijgsmacht.

XXIX

EDELMOEDIGE DAAD.

Reeds vijf jaren zijn verloopen. Dank aan de zorgen van Utenhove, heeft Ode bij eenen rijken poorter van Gent eenen treffelijken dienst bekomen. Wat Lambrecht en Godelieve betreft, deze wonen op de Meire, in een klein huisje van eenen liefelijken bloementuin omringd.
De zegen des Heeren is mildelijk over het jong huwelijk gedaald. Godelieve is reeds driemaal moeder geworden.
Het oudste kind is een knaap, van rond de vijf jaren. Het is een schoone, blonde jongen, wild en woelig als een leeuwken, met dikke krullende lokken, en levende oogen. Welke hel is 't nederig huisje sinds 't duivelsch kereltje kan loopen !
M. Utenhove, zijn milddadige peter, beeft hem eenen zilveren hoorn geschonken. Den ganschen dag tuit de speelzieke knaap op het speeltuig, zooniet zoo luid, toch met zooveel woede en zooveel hardnekkige razernij als Roeland te Roscevaux.
Banken, stoelen, tafels, nooit staat iets naar zijnen zin. Het klingelen en klangelen van afgesuitst aardewerk en van verbrijzelde glazen doet op hem hetzelfde uitwerksel, als het wapengekletter op een ouden afgedankten krijgsman. De houten speer in de hand, den degen aan de zijde oorlogt hij dagelijks in den kleinen hof Boompjes, struiken en bloemen vallen voor het geweld zijner wapens. De kleine Hugo (zoo had men hem genoemd op de bede van Godelieve) de kleine Hugo moest zeker reeds de romeinsche geschiedenis bestudeerd hebben en een overtuigd bewonderaar van het vœ victis van Brennus zijn, want de verschrikkelijke vernieling, de gruwelijkste verdelging, de volkomenste verwoesting was gewoonlijk den overwonnene beschoren.
Die jongen was voor Godelieve eene gedurige oorzaak van kommer, van angst en van moederlijke gramschap ; voor zijn zustertje, de jongere Machteld een voorwerp van ontzag en diepgevoelden schrik.
Machteld was zachtmoedig en teeder, weinig geneigd voor het stormloopen en de degenslagen van haren krijgszuchtigen broeder Zij zatliever bij moeder, en wiegde en streelde reeds haar kleinste broertje, Lambrecht. Dit was nog een zuigeling. Toch kon het ook reeds zijne oogskens zoo schelmachtig doen fonkelen, en het lachte zijne moeder zoo minzaam tegen als zij de armen naar hem uitstak, en het zoo aanlokkend met hare engelachtige stem toeriep.
Het klein huisgezin leefde stil en gelukkig, vereerd met de algemeene achting. Lambrecht dank aan de bescherming van Jakob Utenhove, en vooral aan zijne eigene dapperheid en krijgkunde, was reeds een der bijzonderste hoofdmannen van het Gentsche burgersleger. Door moed en behendigheid had hij zich eenen roemrijken naam weten te verwerven. Hij was de schrik der Duitschers ; de hoegmoed, de hoop, het vertrouwen en de bewondering zijner krijgslieden. Sinds de jonge ridder aan het hoofd der burgers stond, dachten de vijanden er tweemaal op na, vooraleer eenen inval in de stad te wagen. Immers dit hadden zij reeds verscheidene malen duur betaald en weinig schol het zekeren keer of Lambrecht, aan het hoofd zijner dappere Gentenaren, overmeesterde hun onoverwinnelijk slot.
Groote versterkingen waren heimelijk in de burcht aangekomen. De hoofdman der bezetting besloot er gebruik van te maken om de stad aan te vallen, en te beproeven Gent voor goed in de handen te krijgen.
Op den dag, voor dezen aanval gesteld, was het juist de beurt van Lambrecht om de muren te bewaken en de bezettting in 't oog te houden. De Duitschers, om geene vermoedens te wekken, hielden zich binnen de burcht doodstil. 't Was deze stilte, deze ongewoone rust zelve, die den jongen, doch reeds ervaren ridder, argwaan inboezemde.
Als een wijze en voorzichtige krijgsman, waakte hij met des te meer ijver, en nam alle voorzorgen om eene verrassing te vermijden, en allen onvoorzienen aanval duchtig af te weren.
't Vervolg gaf hem gelijk. Eensklaps vliegt de poort van het kasteel open, de valbrug daalt en ontelbare vijandelijke drommen bespringen de stad.
Lambrecht springt hen zonder aarzelen in het gezicht en stuit hunnen eersten loop.
Het alarm blaast, bang en dapper klept de noodklok.
Het levendig tiktak der getouwen valt stil ; het aanbeeld rust ; de burgers springen in hunne huizen om wapens. Slechts hier en daar loopt nog eene angstige moeder, huilend en schreiend het achtergebleven kind zoekende.
De straten zijn eensklaps eenzaam, leeg en doodsch.
Zoo ziet men de naarstige mieren, bij 't zicht eener naderende vijandelijke bende haastig in hunne onderaardsche kelders vluchten. Zij schijnen verschrikt en verbijsterd alles te verlaten. Maar weldra stormen uit alle holen de woedende diertjes, om het duurbare nest te verdedigen en den vijand te bestrijden.
Zoo ook spuwde het weldra gewapende burgers uit alle huizen en de straten stroomden van volk.
De Duitschers, ziende hoe men op de hoede was, voelden zich verrast. Teleurstelling brengt alras ontmoediging bij. Zij wanhopen in hunne poging te slagen en wijken naar hunne schansen.
Door den zege ontvlamd en razend van strijdlust, volgen de Gentenaars hen op de hielen. Lambrecht, op den eersten rang, haant zijn volk eenen bloedigen weg
Men bereikt de valbrug. Twintig burgers te gelijk springen op de ketens, laten er zich uit al hunne macht aanhangen, en belatten dat de brug opgehaald worde.
Nog nooit had eene burcht zulk gevaar geloopen. Men poogt de poort te sluiten. Vergeefs ! De strijdende krijgslieden staan er voor, opengepersd, in de onmogelijkheid van te verroeren.
De Duitschers bestatigen met schrik den aanhoudenden vooruitgang des vijands. Het zegegeroep der uitgelatene Gentenaren tuit hun in de ooren als eene akelige eindeklok. Het uiterste nur der machtige burcht van keizer Otto scheen geslagen.
Doch neen, die eer moest Lambrecht niet te beurt vallen.
Een veertien of vijftienjarige knaap, het zoontje eener dienstmaagd der burcht was, zeker uit dartelheid en nieuwsgierigheid, mede met de bezetting in de stad gebroken. Hij stond daar ook op de valbrug en poogde vergeefsch, al tusschen de beenen zijner landgenooten te wrikkelen, om in de burcht te geraken en aan het onbarmhartig staal der Gentenaren te ontsnappen. Dan gaf de nood hem moed en hij biedt den vijand moedig het hoofd. Daar bemerkt hij eensklaps hoe Lambrecht, zeker om vrijer te kunnen ademen en alzoo zijne hijgende borst wat te ontlasten, zijn visier heeft opgeheven. Ras als de bliksem zwaait de knaap eenen steen, dien hij in de hand houdt. Het werptuig treft den jongen ridder vlak op het voorhoofd, en bonst terug als een bal op den grond.
Lambrecht wankelt. Bloed vloeit hem langs de wangen. Zijne makkers meenen hem erg gekwetst en leiden hem half bedwelmd uit den strijd.
De bezetting neemt de gelegenheid waar. Zij stormt vooruit. De Gentenaars ontstellen en worden achteruit gedrongen. De valbrug is vrij, de Duitschers halen ze op en de burcht is gered.
Wie zou de woede der Gentenaren kunnen beschrijven ? hunne teleurstelling hun spijt, hunne verwenschingen, en razernij ? Die burcht, die sedert honderd jaren hunne stad als muilbandde ontsnapt hun door de fout van eenen zwakken, elendigen knaap.
Beklagenswaardig jongskend het is in hunne handen gevallen ! Welk ijselijk lot is hem beschoren ! Ziet hoe het schudt en beelt ! Siddernd krimpt het ineen. Zijne tanden klapperen. Het wringt de handen met wanhoop en slaat de oogen zoo weemoedig, zoo nederig en zoo smeekend op zijne vijanden. Maar geen mededoogen, geene genade ! Het zal sterven ! Het moet boeten vooral het leed, door zijne landgenooten sinds eene eeuw aan de stad veroorzaakt ?
Dreigend, huilend en tierend slepen de Gentenaars den ongelukkigen knaap naar hunnen hoofdman. Deze stond niet ver van daar. Eenige krijgslieden wieschen het bloed van zijne wangen.
Een nog hartverscheurender tooneel greep terzelfder tijd plaats op de muren der burcht.
Eene bejaarde vrouw, hep over en weder op de wallen, met verwilderde blikken, onrustig, hijgend en gejaagd als eene gevangen leeuwin, aan wie men hare welpen komt te ontrooven.
Het was de moeder van den ongelukkigen knaap.
Zij stak de armen in de hoogte, en bad en smeekte of kroop jammen ! op de knieën en wrong de leuden van smart en wanhoop.
— Barmhartigheid, barmhartigheid, kermt de rampzalige vrouw. O mijnheeren van Gent, hebt medelijden, hebt medelijden met eene arme moeder. Het is mijn eenig kind, mijn eenig zoontje. De vier andere, forsche, struische knapen, de steun mijner oude dagen, zijn reeds lang onder uw oorverbiddelijk staal gevallen. Ontroot mij de laatste hoop, dien laatsten troost niet. Wat heeft mijn kind misdaan ! Het is nog zoo jong, het wist niet wat het deed. Barmhartigheid, mijnheeren van Gent, barmhartigheid !
De Duitschers, die van op hunne vesten dat alles afzagen, voelden hun hart verweeken, en tranen van mededoogen ontsprongen hunne oogen.
Maar de Gentenaren werden hoe langer, hoe woedender. Met vreeselijke gebaren steken zij hunne glinsterende pijlen en zwaarden dreigend boven het hoofd van den knaap.
— Slaat hem dood, slaat hem dood, huilt de dolle menigte.
Welke hel voor een moederhart ! De rampzalige ! kon zij ten minste haar kind ter hulp snellen en, het verdedigend sterven !
Zij meet met het oog de hoogte der muren en de breedte van den gracht... Eilaas, onmogelijk ...!
O welke wanhoop ! De ongelukkige vrouw ziet haar kind verbleeken en sidderen, beven en zweeten, ja stuiptrekken van schrik, als le het reeds den doodstrijd !

(*Wordt vervolgd*).